

ÖCKERÖ

TRO PÅ ÖCKERÖARNA

KOMMUNALT HANDLINGSPROGRAM
2027-2030

TRO PÅ ÖCKERÖARNA

Öckeröarna är en fantastisk plats att leva på. Här finns havet, närheten, företagsamheten och starka lokala gemenskaper. Här växer barn upp nära naturen, människor känner ansvar för sin ö och föreningar, församlingar, företag och enskilda bidrar varje dag till att göra kommunen bättre.

Kristdemokraterna tror på Öckeröarna. Det betyder också att tro på människorna som bor här. Politikens uppgift är inte att styra allt, utan att skapa goda förutsättningar för människor, familjer, företag och gemenskaper att växa och utvecklas.

Öckerö kommun står inför stora möjligheter. Nya bostäder byggs, Öckerö centrum växer fram, näringslivet utvecklas och viktiga investeringar görs i kommunens infrastruktur. Samtidigt behöver det som redan fungerar vårdas och utvecklas. Vägar och VA ska underhållas, välfärden hålla hög kvalitet och kommunens ekonomi vara stark.

Kristdemokraternas politik utgår från människans unika och okränkbara värde. Kristdemokraternas principprogram betonar också familjens och gemenskapernas betydelse, solidariteten med människor som behöver stöd och förvalterskapet – ansvaret att vårda det som anförtrotts oss och lämna över ett väl fungerande samhälle till nästa generation.

Det präglar också synen på kommunens ekonomi. Varje skattekrona kommer från någon som har arbetat ihop den och ska användas med respekt. Kärnverksamheten ska prioriteras framför onödig administration och kommunens resurser användas där de gör störst nytta. Kristdemokraterna vill fortsätta leda Öckerö kommun med framtidstro, långsiktighet och ansvar. Vi lovar inte allt till alla – men tar ansvar och håller det som lovas.

1. ANSVAR FÖR EKONOMIN – RESPEKT FÖR VARJE SKATTEKRONA

En stabil ekonomi är en förutsättning för att kunna erbjuda bra skolor, trygg äldreomsorg, fungerande socialtjänst och den infrastruktur som behövs för att kommunen ska fungera och utvecklas. För Kristdemokraterna är ordning och reda i ekonomin inte ett mål i sig, utan grunden för en långsiktigt hållbar välfärd.

Kristdemokraternas principprogram beskriver detta som förvalterskap. Det innebär ett ansvar att använda gemensamma resurser klokt, att vårda det som redan finns och att inte skjuta kostnader och problem vidare till kommande generationer. Samtidigt innebär ett gott förvalterskap att våga göra nödvändiga investeringar när de behövs och när de kan finansieras på ett ansvarsfullt sätt.

Öckerö kommun har under de senaste åren stärkt sin ekonomi. Den utvecklingen ska värnas. Nya satsningar måste alltid vägas mot kommunens övriga behov och mot vad ekonomin faktiskt klarar. Politik handlar därför också om att prioritera och ibland säga nej

till sådant som i sig kan vara önskvärt. Det innebär också att våga ompröva och förändra verksamheter som inte fungerar tillräckligt bra.

Kärnverksamheten först

Kommunens pengar är i grunden invånarnas pengar. Varje skattekrona ska därför behandlas med respekt och användas där den gör störst nytta. Kommunens kärnverksamheter ska prioriteras och nya kostnadsdrivande reformer ska inte genomföras utan att finansieringen är klar.

Öckerö kommuns organisation ska vara effektiv och ändamålsenlig. Effektivisering handlar inte i första hand om generella besparingar eller om att personal ska arbeta snabbare, utan om att organisationen kontinuerligt ska pröva hur arbetet kan göras enklare och bättre. Onödig administration, dubbelarbete och byråkrati ska minska.

Kommunens lokaler ska användas effektivt och så långt som möjligt nyttjas under en större del av dagen. Lediga eller outnyttjade lokaler ska kunna användas för andra kommunala verksamheter eller av föreningslivet. På så sätt kan befintliga lokaler användas bättre och kommunens samlade lokalkostnader hållas nere.

Digitalisering, AI och annan ny teknik ska användas aktivt och ansvarsfullt när det förbättrar servicen, förenklar för invånare och företag eller frigör tid och resurser i verksamheterna. Medarbetarnas kunskap och förbättringsförslag ska tas tillvara.

Bättre kontroll och långsiktiga investeringar

Kommunen köper varje år varor och tjänster för stora belopp. God upphandling och systematisk avtalsuppföljning är därför en viktig del av ett ansvarsfullt ekonomiskt arbete. Avtal, licenser, entreprenader, inköp och andra återkommande kostnader ska löpande följas upp för att säkerställa rätt kvalitet till rätt kostnad.

Gott ekonomiskt ansvar innebär också att ta hand om det kommunen redan äger. Vägar, VA, fastigheter och annan infrastruktur behöver underhållas långsiktigt. Att skjuta nödvändigt underhåll framför sig kan i längden bli betydligt dyrare.

Kristdemokraternas utgångspunkt är att skatten ska vara så låg som möjligt och så hög som nödvändigt. Den första prioriteringen är en ekonomi i balans, väl fungerande kärnverksamheter och förmåga att finansiera nödvändiga investeringar. Om det skapas ett varaktigt ekonomiskt utrymme är ambitionen att på sikt kunna sänka kommunalskatten utan att kärnverksamheterna drabbas.

Ordning och reda i ekonomin

- Kommunens ekonomi ska vara i balans och ha motståndskraft för sämre tider.
- Kommunens kärnverksamheter och nödvändiga investeringar ska prioriteras.
- Nya kostnadsdrivande reformer ska inte genomföras utan tydlig finansiering.

- Kommunens organisation ska vara effektiv och ändamålsenlig.
- Kommunens lokaler ska användas effektivt och samnyttjas där det är möjligt.
- Onödig administration, dubbelarbete och byråkrati ska minska.
- Digitalisering och ny teknik ska användas när det förbättrar servicen eller frigör tid och resurser.
- Kommunens avtal, inköp, licenser och andra löpande kostnader ska följas upp systematiskt.
- Underhåll och investeringar ska planeras långsiktigt så att problem och kostnader inte skjuts över på kommande generationer.
- Kommunens upplåning ska hållas på en långsiktigt ansvarsfull nivå.
- Kommunen ska inte ta ut mer skatt än vad som behövs för en väl fungerande kommun.
- Kristdemokraternas ambition är att på sikt sänka kommunalskatten när ekonomin medger det utan att kärnverksamheterna drabbas.
- Det politiska ledarskapet ska präglas av stabilitet, långsiktighet och ekonomiskt ansvar.

2. TRYGGA FAMILJER – EN FÖRSKOLA OCH SKOLA DÄR VARJE BARN KAN LYCKAS

Familjen är för de flesta människor den första och viktigaste gemenskapen. Det är där barn får sin första trygghet och där människor tar ett särskilt ansvar för varandra genom livets olika skeden. Kristdemokraternas principprogram utgår från att familjen är en naturlig gemenskap som förtjänar samhällets stöd och uppmuntran. Barnets bästa ska vara vägledande och politiken ska stödja familjerna och föräldrarna – inte styra dem.

För Öckerö kommun innebär det att familjer ska ges goda förutsättningar att själva forma sina liv. Kommunen ska inte ta över föräldrarnas ansvar, men stöd ska finnas när det behövs. Tidiga insatser är ofta bättre både för barnet, familjen och kommunens långsiktiga ekonomi.

Kunskap, trygghet och studiero

Kunskap, trygghet och studiero ska stå i centrum i Öckerö kommuns förskolor och skolor. Varje barn är unikt och ska få möjlighet att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. De grundläggande kunskaperna i att läsa, skriva och räkna ska särskilt prioriteras, men skolan ska också ge bildning, väcka nyfikenhet och rusta eleverna för framtiden.

Trygghet och studiero är en förutsättning för lärande och en viktig arbetsmiljöfråga för både elever och personal. Mobbning, hot och kränkningar ska aldrig accepteras. Lärare och skolläda-re ska ha stöd att skapa ordning, tydliga förväntningar och en trygg miljö.

Ingen elev ska lämnas efter och ingen ska hållas tillbaka. Elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen ska få stöd tidigt, samtidigt som elever som kommit långt ska få möjlighet att utvecklas och utmanas.

Fler trygga vuxna i och omkring skolan kan bidra till gemenskap och trygghet. Därför ska möjligheterna att ta tillvara ideella krafter och engagemang från exempelvis föreningar och församlingar utvecklas. Sådana insatser ska vara ett komplement till skolans personal och ske på skolans villkor.

Barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF), exempelvis autism och adhd, kan behöva tydligare struktur, anpassade lärmiljöer eller andra former av stöd. NPF kan bland annat påverka koncentration, planering, socialt samspel och hur intryck och förändringar hanteras. Kunskapen om NPF ska därför vara god i kommunens verksamheter.

Rustade för framtiden

Skolan ska ge barn och unga kunskaper och förmågor som rustar dem för livet och framtiden. I ett samhälle där information sprids snabbt och AI får allt större betydelse behöver eleverna utveckla en god digital kompetens och ett kritiskt förhållningssätt till information. Källkritik, förståelse för hur AI fungerar och förmågan att värdera och granska digitalt innehåll blir allt viktigare. Eleverna ska lära sig att använda ny teknik på ett klokt och ansvarsfullt sätt, utan att tekniken ersätter det egna tänkandet och lärandet.

Tidiga insatser och familjestöd

Föräldrastöd ska vara lättillgängligt under olika delar av barnets uppväxt.

Familjerådgivningen fyller också en viktig förebyggande funktion och ska vara lätt att nå.

Förskola, skola, elevhälsa och socialtjänst ska samarbeta så att barn och familjer får rätt stöd i rätt tid och inte behöver fungera som samordnare mellan olika delar av det offentliga.

Problematisks skolfrånvaro ska uppmärksammas tidigt och följas upp systematiskt. Psykisk ohälsa bland barn och unga ska tas på allvar och kommunens suicidpreventiva arbete ska fortsätta utvecklas i nära samverkan med regionen och andra berörda aktörer.

Förskolan lägger grunden

Förskolan ska erbjuda en trygg, stimulerande och utvecklande vardag. De tidiga åren har stor betydelse för språk, lärande och social utveckling. Barn som behöver extra stöd ska uppmärksammas tidigt och få rätt insatser redan i förskolan, för att skapa trygghet och goda förutsättningar att utvecklas och lyckas längre fram i livet. En god personaltäthet ska fortsatt prioriteras, med ambitionen att minska antalet barn per förskollärare. Förskolan ska också så långt som möjligt kunna möta familjers olika livssituationer. Reglerna för barn till föräldralediga kan ta mer hänsyn till familjens och barnets behov.

Gymnasiet och den maritima profilen

Öckerö gymnasieskola är en viktig del av kommunens utbildningsutbud och den maritima profil som präglar Öckeröarna. Skolfartyget t/s Gunilla är en unik del av verksamheten och en stark ambassadör för kommunen. Verksamheten ska hålla hög kvalitet och vara långsiktigt ekonomiskt hållbar.

Bra mat för en bra skoldag

Bra och näringsriktig mat är viktig för att barn och unga ska orka med skoldagen. Vegetarisk mat ska finnas för den som vill välja det. De helvegetariska dagar som finns i dag ska tas bort så att elever även dessa dagar kan välja ett alternativ med kött, fågel eller fisk.

Kunskap, trygghet och tidiga insatser

- Kunskap, trygghet och studiero ska stå i centrum i Öckerö kommuns skolor.
- De grundläggande kunskaperna i att läsa, skriva och räkna ska särskilt prioriteras.
- Mobbning, hot och kränkningar ska mötas med nolltolerans och snabba insatser.
- Elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen ska få stöd så tidigt som möjligt.
- Elever som har kommit långt ska få möjlighet att fortsätta utvecklas och utmanas.
- Kunskapen om NPF ska vara god och lärmiljöerna ska fungera för barn med olika behov.
- Problematisk skolfrånvaro ska uppmärksammas tidigt och följas upp systematiskt.
- Eleverna ska rustas för framtiden genom stärkt källkritik, digital kompetens och kunskap om AI.
- Föräldrastöd och familjerådgivning ska vara lättillgängliga.
- Förskola, skola, elevhälsa och socialtjänst ska samarbeta för att ge rätt stöd i rätt tid.
- Kvaliteten i förskolan och betydelsen av de tidiga åren ska fortsatt värnas.
- En god personaltäthet i förskolan ska fortsatt prioriteras, med ambitionen att minska antalet barn per förskollärare.
- Reglerna för barn till föräldralediga kan ta mer hänsyn till familjens och barnets behov.
- Öckerö gymnasieskola och skolfartyget t/s Gunilla ska utvecklas med hög kvalitet och ekonomisk hållbarhet.
- Onödig administration ska minska så att mer av personalens tid kan användas till barn, elever och undervisning.
- De helvegetariska dagarna i skolan ska tas bort.

3. EN ÄLDREOMSORG ATT LITA PÅ – HELA VÄGEN

Att bli äldre ska inte innebära att man förlorar rätten att bestämma över sitt eget liv. Behovet av hjälp kan förändras med åren, men människovärdet gör det aldrig. Den som behöver stöd och omsorg ska bemötas med respekt, känna trygghet och så långt som möjligt kunna fortsätta leva sitt liv på det sätt man själv önskar.

Öckerö kommun har en äldreomsorg och hemtjänst med hög kvalitet. Den ska värnas och fortsätta utvecklas samtidigt som kommunen planerar långsiktigt för framtidens behov.

Trygghet och kontinuitet

För många äldre är hemtjänsten avgörande för möjligheten att bo kvar hemma. God personalkontinuitet skapar trygghet och gör det lättare för personalen att känna den äldre och upptäcka förändringar. Planeringen ska därför eftersträva så få onödiga personalbyten som möjligt.

Öckeröarnas geografi kräver ibland egna lösningar. Hemtjänstbåten är ett exempel på hur verksamheten kan anpassas till en ö-kommun och ska utvecklas och utvärderas utifrån kvalitet, trygghet och effektivitet.

Utvecklingen av Solhöjden är en av kommunens största satsningar på äldreomsorgen på många år. Den ska ge fler och bättre anpassade platser och skapa goda förutsättningar för framtidens omsorg.

Personalen skapar kvaliteten

Kompetenta och engagerade medarbetare är äldreomsorgens viktigaste resurs. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med gott ledarskap, bra arbetsmiljö och möjlighet till kompetensutveckling. Medarbetarnas erfarenheter ska tas tillvara och onödig administration minska.

Välfärdsteknik ska användas när den stärker självständigheten, tryggheten eller frigör tid för mänskliga möten – inte för att ersätta mänsklig kontakt där den behövs.

God kommunikation är en förutsättning för trygghet och kvalitet i äldreomsorgen. Det nya nationella språkravet ska få tydligt genomslag i Öckerö kommuns äldreomsorg, och personalen ska ges goda förutsättningar att utveckla de kunskaper i svenska som behövs i arbetet.

Ett aktivt seniorliv

En bra äldrepolitik börjar långt innan omsorg behövs. Fysisk aktivitet, social gemenskap och delaktighet kan bidra till fler friska år och ett självständigt liv. Ofrivillig ensamhet ska motverkas tillsammans med föreningar, församlingar och andra delar av civilsamhället. Möten mellan generationer ska uppmuntras.

Många anhöriga gör stora och ovärderliga insatser. Information, rådgivning, avlastning och annat anhängstöd ska vara lätt att hitta och utgå från den enskilda familjens situation.

Trygghet och värdighet genom hela livet

- Den höga kvaliteten i Öckerö kommuns äldreomsorg och hemtjänst ska värnas och fortsätta utvecklas.
- Personalen i äldreomsorgen ska ha de kunskaper i svenska som krävs för en trygg och säker omsorg.
- Hemtjänsten ska organiseras med god personalkontinuitet och så få onödiga personalbyten som möjligt.
- Hemtjänstbåten ska utvecklas och utvärderas utifrån kvalitet, trygghet och effektivitet.
- Utvecklingen av Solhöjden ska fullföljas med hög kvalitet och långsiktig planering.
- Kommunen ska ha god framförhållning för framtidens behov av hemtjänst och särskilda boenden.
- Äldre människors självbestämmande och möjlighet att påverka sin omsorg och vardag ska värnas.
- Förebyggande insatser som bidrar till ett friskt och aktivt åldrande ska prioriteras.
- Samarbetet med civilsamhället ska utvecklas för att motverka ofrivillig ensamhet.
- Möten och aktiviteter över generationsgränserna ska uppmuntras.
- Stödet till anhöriga ska vara lättillgängligt.

4. RÄTT STÖD FÖR ETT SJÄLVSTÄNDIGT LIV

Varje människa har ett unikt och okränkbart värde. Det gäller oavsett ålder, hälsa, funktionsförmåga, ekonomiska förutsättningar eller hur mycket man för tillfället kan prestera. Samtidigt har de allra flesta människor både en vilja och en förmåga att bidra utifrån sina egna förutsättningar.

Kommunens stöd ska därför så långt som möjligt stärka människans självständighet, delaktighet och möjlighet att forma sitt eget liv. Ingen människa ska reduceras till sin diagnos, sin funktionsnedsättning eller sitt behov av stöd.

Stöd utifrån människans behov

Personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett så självständigt och aktivt liv som möjligt. Stöd enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska hålla god kvalitet och präglas av självbestämmande, kontinuitet och respekt.

Daglig verksamhet ska erbjuda meningsfull sysselsättning utifrån den enskildes förutsättningar och önskemål. Kontakter med lokala företag, föreningar och andra aktörer kan skapa fler möjligheter till praktik, arbetsliknande uppgifter och delaktighet.

Personer med omfattande stödbehov ska så långt som möjligt få hjälp att hitta rätt och samordna sina kontakter med vård, myndigheter och andra offentliga verksamheter. Möjligheten att utveckla ett mer sammanhållet stöd för den som har många myndighetskontakter ska ses över.

Socialtjänsten ska hjälpa människor vidare

Den som befinner sig i en svår situation ska kunna lita på att samhället ger stöd. Hjälp ska samtidigt så långt som möjligt bidra till att människan återfår kontrollen över sitt liv.

Den som har arbetsförmåga och får försörjningsstöd ska mötas av tydliga och individuellt anpassade krav på aktivitet som leder mot arbete, utbildning eller annan egen försörjning. Den som saknar arbetsförmåga ska inte mötas av samma krav.

Bakom långvarigt behov av stöd kan finnas arbetslöshet, bristande utbildning, psykisk ohälsa, beroendeproblematik, skulder eller andra svårigheter. Socialtjänsten behöver därför se helheten och samverka med andra myndigheter och verksamheter.

Delaktighet och vägar vidare

- Personer med funktionsnedsättning ska bemötas med respekt för självbestämmande, integritet och individuella behov.
- Stöd enligt LSS ska hålla god kvalitet och bidra till delaktighet, självständighet och goda levnadsvillkor.
- Stödet till personer som har svårt att själva hantera kontakter med vård och olika myndigheter ska utvecklas och samordnas bättre.
- Daglig verksamhet ska erbjuda meningsfull sysselsättning utifrån den enskildes förutsättningar och önskemål.
- Samarbetet med företag, föreningar och andra aktörer ska utvecklas för att skapa fler möjligheter till praktik, sysselsättning och delaktighet.
- Försörjningsstöd ska kombineras med tydliga och individuellt anpassade aktivitetskrav för den som har arbetsförmåga.
- Socialtjänstens insatser ska så långt som möjligt stärka människans möjlighet att gå vidare mot egen försörjning och ett självständigt liv.
- Tidiga och förebyggande sociala insatser ska prioriteras när de kan förhindra större problem senare.
- Kommunal service ska vara möjlig att nå även för människor som har svårt att använda digitala tjänster.

5. UTVECKLA ÖCKERÖARNA FÖR FRAMTIDEN

Öckeröarna ska vara en plats där människor kan leva genom livets olika skeden. Unga som vuxit upp i kommunen eller vill flytta hit ska ha en rimlig möjlighet att hitta sin första bostad, barnfamiljer ska kunna etablera sig och äldre som vill lämna villan ska kunna hitta ett mindre och mer tillgängligt boende utan att behöva lämna öarna.

Öckerö kommun behöver fler bostäder, men byggandet är inte ett mål i sig. Nya bostäder ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling och planeras tillsammans med den infrastruktur, service och offentliga miljö som behövs. Utvecklingen ska ske i en takt som kommunen och öarna klarar av.

Bostäder för olika skeden i livet

Kommunen behöver en större variation av bostäder. Hyresrätter, bostadsrätter och villor fyller olika behov. Fler attraktiva och tillgängliga lägenheter för äldre kan bidra till flyttkedjor där villor frigörs för barnfamiljer.

För unga är tröskeln till den första bostaden särskilt hög. Möjligheten att reservera en del av de kommunala hyresrätterna för unga ska användas där regelverket medger det. Student- och ungdomsbostäder ska prövas där det finns lämpliga förutsättningar.

Öckerö centrum och levande miljöer

Utvecklingen av Öckerö centrum är ett av kommunens största samhällsbyggnadsprojekt under lång tid. Här finns möjlighet till nya bostäder, verksamheter, service och offentliga miljöer. Utbyggnaden ska ske etappvis och i takt med efterfrågan, infrastrukturen och kommunens ekonomiska förutsättningar.

Ny bebyggelse ska hålla god kvalitet och förhålla sig till platsen. Grönska, fruktlundar, stråk, mötesplatser och möjligheten att gå och cykla har stor betydelse för hur ett område fungerar och upplevs. Öckerö kommun är attraktiv just för att öarna har en särskild karaktär, och den ska inte byggas bort.

Ta hand om det som redan finns

Samhällsbyggnad handlar lika mycket om att vårda befintlig infrastruktur som att bygga nytt. Vägar, vatten- och avloppsledningar och kommunala anläggningar representerar stora värden. Underhåll ska därför planeras långsiktigt och prioriteras utifrån behov och risk.

Under den gångna mandatperioden har flera stora och långsiktiga beslut fattats. Reningsverket byggs nu om och moderniseras och återvinningscentralen byggs om till en modern kretsloppspark. Projekten är beslutade och pågår. De ska fullföljas med fokus på kvalitet och långsiktig nytta.

Bostäder och utveckling i rätt takt

- Bostadsbyggandet ska ske i en långsiktigt hållbar takt.
- Kommunens planering ska möjliggöra bostäder för unga, barnfamiljer och äldre i olika skeden av livet.
- En blandning av bostadsstorlekar och upplåtelseformer ska eftersträvas.
- Möjligheten att reservera en del av de kommunala hyresrätterna för unga ska användas där regelverket medger det.
- Student- och ungdomsbostäder ska prövas där det finns lämpliga förutsättningar.
- Fler attraktiva och tillgängliga bostäder för äldre ska bidra till bättre flyttkedjor.
- Öckerö centrum ska utvecklas etappvis med bostäder, verksamheter, service och goda offentliga miljöer.
- Ny bebyggelse ska ta hänsyn till öarnas karaktär, landskapsbild och befintliga miljöer.
- Vägar, VA och annan infrastruktur ska underhållas långsiktigt.
- Pågående investeringar i reningsverket och kretsloppsparken ska fullföljas med fokus på kvalitet och långsiktig nytta.
- Plan- och byggprocesser ska vara tydliga, effektiva och så enkla som lagstiftningen medger.

6. FÖRETAGANDE OCH JOBB – GRUNDEN FÖR EN LEVANDE KOMMUN

Ett starkt lokalt näringsliv är avgörande för Öckeröarnas framtid. Företagen skapar arbetstillfällen, service och skatteintäkter och bidrar till levande samhällen på våra öar. Öckerö kommun präglas av många små företag och en stark företagardimension.

Kommunens uppgift är inte att skapa de nya jobben. Den ska skapa goda förutsättningar genom mark- och samhällsplanering, fungerande infrastruktur, bra service och ett företagsvänligt bemötande.

En kommun som gör det enkelt att göra rätt

Företag möter kommunen i många olika roller – genom tillstånd, tillsyn, planfrågor, bygglov, markfrågor och upphandling. Kontakterna ska präglas av god service, tydlighet och respekt för företagarens tid. Regler ska följas och myndighetsutövningen vara rättssäker, men kommunen ska samtidigt hjälpa företagaren att förstå vad som krävs och, när det är möjligt, hitta en väg framåt.

Företagsdialogen ska fortsätta utvecklas. Politiker och kommunledning behöver regelbundet möta företag i deras egen vardag, lyssna på vilka möjligheter och hinder de ser och följa upp vad kommunen kan göra bättre.

Kommunens upphandlingar ska, när det är möjligt inom upphandlingslagstiftningen, utformas så att även små företag har rimliga möjligheter att lämna anbud. Krav ska vara proportionerliga och större upphandlingar kunna delas upp när det är lämpligt.

Maritim utveckling, hamnar och innovation

Havet har alltid präglat Öckeröarna. Fiske, sjöfart, varv, marina verksamheter och andra blå näringar är en del av kommunens historia, men också en viktig del av framtiden. Öarnas hamnar är viktig infrastruktur för yrkesfiske, sjöfart, maritima företag och båtliv. Kommunen ska ha en nära dialog med hamnföreningarna och bidra till goda förutsättningar för hamnarnas långsiktiga utveckling.

I utvecklingen av Öckerö centrum finns möjlighet att skapa ett innovationsnav för maritim verksamhet och marinteknik – en miljö där företag, utbildning, offentlig verksamhet och andra aktörer kan mötas, utbyta kunskap och utveckla nya idéer och samarbeten. Ambitionen är att förena Öckeröarnas långa maritima tradition med framtidens teknik och företagande.

Besöksnäring året runt

Öckeröarna har stora möjligheter som besöksmål. Havet, naturen, hamnarna, maten, kulturen och närheten till Göteborg skapar arbetstillfällen och underlag för restauranger, butiker och annan service som också kommer kommuninvånarna till del.

Platsvarumärket Öckeröarna ska stärka bilden av kommunen som plats att bo, arbeta, driva företag och besöka. Ambitionen är en längre besökssäsong och en utveckling som fungerar tillsammans med vardagslivet på öarna.

Hönö Klåva är en av kommunens viktigaste handels-, restaurang- och besöksmiljöer. Kommunen ska tillsammans med företagare och fastighetsägare skapa goda förutsättningar för Klåvas fortsatta utveckling som ett levande centrum och attraktiv destination.

Företagande, jobb och innovation

- Företagsklimatet ska fortsatt utvecklas genom god service, tydliga besked och ett företagsvänligt bemötande.
- Företag ska så långt som möjligt ha en tydlig väg in i kommunen och slippa onödiga administrativa hinder.
- Kommunen ska ha en aktiv och omfattande företagsdialog med regelbundna företagsbesök och andra möten med det lokala näringslivet.
- Kommunala upphandlingar ska utformas så att även små företag får rimliga möjligheter att delta.
- Kommunens planering ska skapa goda förutsättningar för nya företag, investeringar och fler arbetstillfällen.

- Samverkan mellan utbildning och näringsliv ska utvecklas för att stärka ungas väg till arbete och företagens kompetensförsörjning.
- Kommunens hamnar ska utvecklas långsiktigt som viktig infrastruktur för de maritima näringarna.
- Ett innovationsnav för maritim verksamhet och marinteknik ska utvecklas i Öckerö centrum.
- De maritima näringarna och yrkesfiskets långsiktiga förutsättningar ska värnas.
- Öckeröarna ska utvecklas som ett hållbart besöksmål med ett tydligare året-runt-perspektiv.
- Hönö Klåva ska ges goda förutsättningar att fortsätta utvecklas som handelsplats, mötesplats och besöksmål.

7. GEMENSKAP, FÖRENINGSLIV OCH EN MENINGSFULL FRITID

Öckeröarna präglas av ett starkt föreningsliv och ett stort ideellt engagemang.

Idrottsföreningar, kulturföreningar, församlingar och andra organisationer skapar aktiviteter, mötesplatser och gemenskap för människor i alla åldrar. Mycket av det som gör Öckerö kommun till en bra plats att leva på skapas inte av kommunen, utan av människor som frivilligt engagerar sig för andra.

Kristdemokraternas principprogram beskriver subsidiaritetsprincipen som att större gemenskaper ska stödja de mindre utan att ta över sådant som de själva kan klara. Kommunens uppgift är därför att skapa goda förutsättningar för föreningslivet och civilsamhället, inte att styra dem.

Stärk föreningslivet

Kommunens föreningsbidrag har höjts kraftigt under de senaste åren. Den inriktningen ska fortsätta. Föreningsbidragen ska fortsätta höjas successivt under mandatperioden för att stärka föreningslivets långsiktiga förutsättningar.

Stödet ska vara enkelt att söka och administrera. Tillgång till lokaler, idrottsanläggningar och andra mötesplatser är också viktigt. Föreningar ska ges goda möjligheter att använda kommunala lokaler när det är möjligt.

Ett växande föreningsliv och en växande kommun ställer krav på tillgången till lokaler för idrott och aktivitet. Behovet av ökad kapacitet för inomhusidrott ska därför utredas, genom en ny idrottshall eller utveckling av befintliga anläggningar.

Bad, lek, kultur och mötesplatser

Badplatser, lekplatser och andra utemiljöer är viktiga mötesplatser. De ska vara trygga, välskötta och utvecklas långsiktigt. Kommunen ska vara positiv till initiativ från företag och föreningar om exempelvis kioskverksamhet vid lämpliga badplatser.

Kultur bidrar till både livskvalitet och gemenskap. Lokala initiativ, föreningar och arrangörer ska ges goda förutsättningar. När Öckerö centrum utvecklas finns möjlighet att skapa en naturlig plats för kultur och evenemang. Möjligheten till en utescen eller flexibel evenemangsplats ska tas tillvara i den fortsatta planeringen.

Kommunens gemensamma miljöer ska vara välskötta. Klotter på kommunens egendom ska motverkas och tas bort skyndsamt.

Gemenskap och en meningsfull fritid

- Föreningsbidragen ska höjas successivt under mandatperioden.
- Föreningar ska ges goda möjligheter att använda kommunala lokaler och anläggningar.
- Behovet av ökad kapacitet för inomhusidrott ska utredas, genom en ny idrottshall eller utveckling av en befintlig anläggning.
- Barn och unga ska ha goda möjligheter till en meningsfull fritid och gemenskap.
- Badplatser och lekplatser ska vårdas och utvecklas långsiktigt.
- Företag och föreningar ska kunna bidra med service vid lämpliga badplatser.
- Lokala kulturinitiativ och arrangemang ska ges goda förutsättningar.
- Möjligheten till en utescen eller flexibel evenemangsplats i Öckerö centrum ska tas tillvara.
- Klotter på kommunal egendom ska motverkas och tas bort snabbt.

8. GODA KOMMUNIKATIONER FÖR LEVANDE ÖAR

Goda kommunikationer är en förutsättning för att människor ska kunna bo, arbeta och leva på Öckeröarna. Möjligheten att ta sig till arbete, skola, service, vård och fritidsaktiviteter är viktig för hela kommunens utveckling.

Förutsättningarna ser olika ut på våra tio bebodda öar. Några har broförbindelser medan andra är helt beroende av färja eller båt. Det gör trafik- och transportfrågorna särskilt viktiga för Öckerö kommun.

Kollektivtrafik och färjor

Goda kommunikationer är en förutsättning för att människor ska kunna bo, arbeta och leva på Öckeröarna. Möjligheten att ta sig till arbete, skola, service, vård och fritidsaktiviteter är

viktig för hela kommunens utveckling. Förutsättningarna ser olika ut på våra tio bebodda öar. Några är sammanbundna med broar medan andra är beroende av färja eller båt för sina vardagsresor.

Färjetrafiken är en avgörande del av transportsystemet i Öckerö kommun. Kommunen ska vara en tydlig röst för god kapacitet, hög driftsäkerhet och långsiktigt fungerande färjeförbindelser och aktivt driva dessa frågor gentemot Trafikverket, Västtrafik och andra ansvariga aktörer.

Havet kan också användas för att binda samman öarna. Möjligheterna till kollektivtrafik med pendelbåt till centrala Göteborg ska fortsätta utvecklas tillsammans med Västtrafik och andra berörda aktörer. Tillsammans med Västtrafik ska möjligheterna till mer flexibel och anropsstyrd kollektivtrafik, exempelvis en flexlinje, utvecklas.

Vägar och trafiksäkerhet

Kommunens vägar ska underhållas långsiktigt. Trafiksäkerheten ska särskilt beaktas där barn och unga rör sig och förutsättningarna att gå och cykla säkert ska förbättras där behov finns.

Många vägar har komplicerade historiska ägar- och ansvarsförhållanden. Förändringar av ansvar för vägunderhåll ska hanteras varsamt och i dialog med dem som berörs. De olika öarna har skilda förutsättningar och eventuella förändringar behöver därför utformas med hänsyn till de lokala förhållandena.

Tillgänglighet och fungerande kommunikationer

- Kommunen ska vara en aktiv part gentemot Västtrafik och Västra Götalandsregionen för en attraktiv och väl fungerande kollektivtrafik.
- Buss- och färjeförbindelser ska så långt som möjligt planeras med fungerande anslutningar.
- Kommunen ska verka för en driftsäker och långsiktigt fungerande färjetrafik på alla leder och linjer.
- Kommunen ska fortsatt driva frågor om kapacitet och driftsäkerhet på de statliga färjelederna gentemot Trafikverket.
- En offentlig toalett ska finnas tillgänglig på Pinan.
- Möjligheterna till kollektivtrafik med pendelbåt till centrala Göteborg ska utvecklas tillsammans med Västtrafik.
- Kommunen ska tillsammans med Västtrafik verka för mer flexibel och anropsstyrd kollektivtrafik, exempelvis en flexlinje.
- Färdtjänsten ska präglas av trygghet, kvalitet och ett gott bemötande.
- Kommunens vägar ska underhållas långsiktigt och trafiksäkerheten ska värnas.

- Förändringar av vägansvar ska ske varsamt och i dialog med berörda.

9. EN TRYGG KOMMUN – OCKSÅ NÄR DET OVÄNTADE HÄNDER

Öckerö är en trygg kommun. Det är en stor tillgång och något som ska värnas. Trygghet skapas genom många delar av samhället: familjer och grannar som bryr sig om varandra, ett starkt föreningsliv, närvarande vuxna, väl fungerande kommunala verksamheter och ett nära samarbete mellan kommunen, polisen och andra aktörer.

Förebygg innan problemen växer

Det brottsförebyggande arbetet ska bygga på kunskap om de lokala problemen och på samverkan. Barn och unga som riskerar att hamna i kriminalitet, missbruk eller annat utanförskap ska uppmärksammas tidigt. Familjen, skolan och socialtjänsten har viktiga roller, men även föreningsledare, andra vuxna och polisen kan bidra.

Trygghet handlar också om kommunens fysiska miljöer. Platser där människor upplever otrygghet ska uppmärksammas och åtgärder vidtas när kommunen har möjlighet att påverka.

Beredskap för kris och höjd beredskap

Kommunen ansvarar för verksamheter som måste fungera även när samhället utsätts för allvarliga störningar. Vattenförsörjning, omsorg, socialtjänst och andra samhällsviktiga verksamheter behöver ha en god förmåga att hantera exempelvis längre elavbrott, IT-störningar, extremväder och andra allvarliga händelser.

Öckerös geografiska läge skapar särskilda förutsättningar. Kommunen är beroende av transporter, färjetrafik, el och elektronisk kommunikation. Ö-läget ska därför finnas med när risker analyseras och beredskapen planeras.

Kommunens krisorganisation ska övas regelbundet och reservlösningar för viktiga funktioner planeras och prövas. Informations- och cybersäkerheten ska vara en självklar del av kommunens säkerhetsarbete. Invånarna ska få tydlig information om egenberedskap samtidigt som planeringen särskilt ska uppmärksamma människor som inte själva kan klara sig utan samhällets stöd.

Föreningar, församlingar, företag och frivilliga är en viktig del av Öckeröarnas motståndskraft och ska finnas med i samverkan kring krisberedskapen.

Trygghet och beredskap

- Det brottsförebyggande arbetet ska bedrivas nära polisen och andra lokala aktörer.
- Barn och unga som riskerar kriminalitet, missbruk eller utanförskap ska uppmärksammas tidigt.

- Säkerheten i kommunens lokaler och verksamheter ska fortsätta utvecklas.
- Informations- och cybersäkerheten ska stärkas.
- Samhällsviktig verksamhet ska ha god förmåga att fungera även under kriser.
- Öckeröarnas geografiska förutsättningar ska beaktas i beredskapsplaneringen.
- Kommunens krisorganisation och reservlösningar ska övas och prövas regelbundet.
- Invånarna ska få tydlig information om egenberedskap.
- CIVILSAMHÄLLET och det lokala näringslivet ska vara en del av kommunens beredskap.

10. EN KOMMUN SOM FINNS TILL FÖR INVÅNARNA

Öckerö kommun finns till för dem som bor och verkar här. Den som kontaktar kommunen ska mötas med respekt, få tydlig information och så långt som möjligt snabbt komma rätt. Kommunens organisation ska inte bli ett hinder för den som behöver hjälp, söker ett tillstånd, vill bygga, driver företag eller försöker förstå ett beslut.

Service, rättssäkerhet och likabehandling

Myndighetsutövning ska vara rättssäker och regler följas, men ett gott bemötande står inte i motsats till detta. Ett nej ska kunna förklaras och om en annan möjlig väg finns ska kommunen så långt som möjligt hjälpa den enskilde att hitta den. Information och beslut ska vara begripliga.

Kommunens externa kommunikation ska vara tydlig, aktuell och lätt att hitta. Webbplatsen och andra informationskanaler ska göra det enkelt för invånare, företag och föreningar att hitta rätt information och förstå vad som händer i kommunen. Kommunen ska arbeta aktivt med att utveckla sin kommunikation och göra den mer tillgänglig och användarvänlig.

Förtroendet för kommunen bygger på att människor kan lita på att beslut fattas på sakliga grunder. Det är särskilt viktigt i en liten kommun där många känner varandra.

Professionalism, transparens och medvetenhet om jäv och intressekonflikter ska därför prägla organisationen. Samma regler och bedömningsgrunder ska gälla oavsett vem man är eller vem man känner.

Dialog och öppenhet

De olika öarna har starka lokala identiteter och människor som bor där har kunskaper som är värdefulla när kommunen planerar förändringar. Dialog ska därför ske tidigt när större beslut får tydliga konsekvenser för ett lokalsamhälle. Medborgardialog ska användas när det finns en verklig möjlighet att påverka – inte när beslutet i praktiken redan är fattat.

Kommunens handlingar och beslutsunderlag ska vara lättillgängliga. Gränsen mellan politisk ledning och professionell förvaltning ska vara tydlig: politiken anger riktningen och

fattar beslut, medan förvaltningen bidrar med professionella underlag och genomför besluten.

Service, förtroende och demokrati

- Kommunens service ska präglas av gott bemötande, tydlighet och respekt för människors tid.
- Kommunal information och kommunala beslut ska skrivas på ett så tydligt och begripligt språk som möjligt.
- Digitala tjänster ska förenkla kontakten med kommunen utan att den personliga servicen försvinner.
- Myndighetsutövningen ska vara rättssäker, saklig och likvärdig.
- Kommunens webbplats och övriga informationskanaler ska utvecklas så att informationen blir tydligare, mer aktuell och lättare att hitta.
- Arbetet med etik, jäv och opartiskhet ska ha hög prioritet.
- Kommuninvånare ska involveras tidigt när större förändringar har stor betydelse för ett lokalsamhälle.
- Medborgardialog ska användas när det finns en verklig möjlighet att påverka.
- Kommunens beslutsunderlag och information om större frågor ska vara lättillgängliga och begripliga.
- Politiska beslut och uppdrag ska följas upp för att säkerställa att de ger avsedda resultat.

11. EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE – MED TILLIT TILL MEDARBETARNA

Öckerö kommuns viktigaste resurs är människorna som arbetar i verksamheterna. Kvaliteten i förskolan, skolan, omsorgen, socialtjänsten och kommunens övriga verksamheter avgörs varje dag i mötet mellan människor.

För att kunna erbjuda en välfärd med hög kvalitet behöver kommunen kunna rekrytera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare. Konkurrensen om arbetskraften kommer att vara stor under kommande år, vilket gör arbetsgivarpolitiken till en strategisk fråga för hela kommunen.

Tillit till professionen

Den som arbetar nära kommuninvånarna har ofta den bästa kunskapen om hur verksamheten fungerar i vardagen. Medarbetarnas kompetens och erfarenheter ska därför tas tillvara när verksamheter utvecklas. Styrningen ska vara tydlig med mål och ansvar men undvika onödig detaljstyrning.

Dokumentation och uppföljning behövs för rättssäkerhet, kvalitet och kontroll, men administration som inte skapar tillräcklig nytta ska ifrågasättas. Medarbetare som ser möjligheter att förbättra verksamheten ska uppmuntras att föra fram sina idéer och kunna pröva nya arbetssätt.

Ledarskap, arbetsmiljö och kompetens

Gott ledarskap är avgörande för både arbetsmiljö och kvalitet. Kommunens chefer ska ges bra förutsättningar att vara närvarande och leda sina verksamheter. Kompetensutveckling och ett systematiskt arbetsmiljöarbete är viktiga för att människor ska vilja stanna och utvecklas i sitt arbete.

Öckerö kommun ska också vara en attraktiv arbetsplats för unga människor som står i början av sitt arbetsliv. Praktik, feriearbete och andra första kontakter med arbetslivet kan ge erfarenhet och samtidigt väcka intresse för framtida arbete inom kommunens verksamheter.

Tillit, kompetens och arbetsglädje

- Öckerö kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera och behålla kompetenta medarbetare.
- Medarbetarnas professionella kompetens och erfarenheter ska tas tillvara när verksamheterna utvecklas.
- Styrningen ska präglas av tydliga mål och ansvar med så lite onödig detaljstyrning som möjligt.
- Onödig administration ska minska så att mer tid kan ägnas åt kärnuppdraget.
- Kommunens chefer ska ges goda förutsättningar för ett närvarande och tydligt ledarskap.
- Medarbetare ska uppmuntras att föreslå och pröva nya arbetssätt som kan förbättra kvalitet eller effektivitet.
- Kompetensutveckling och förebyggande arbetsmiljöarbete ska prioriteras.
- Praktik, feriearbete och andra vägar in i arbetslivet ska bidra till att fler unga får erfarenhet av kommunens verksamheter.

12. FÖRVALTA HAVET OCH ÖARNA FÖR FRAMTIDEN

Öckeröarnas natur är en del av vår identitet och en av kommunens största tillgångar. Havet, klipporna, stränderna och de öppna landskapen skapar livskvalitet för dem som bor här och gör kommunen attraktiv för besökare. Samtidigt är havet en arbetsplats och transportväg och en förutsättning för fiske, sjöfart och andra maritima näringar.

Kristdemokraternas principprogram beskriver förvaltarskapsprincipen som ett ansvar att förvalta de resurser som har anförtrotts människan. För Öckerö kommun innebär det att utveckling och miljöhänsyn måste gå hand i hand och att naturvärden ska lämnas vidare till kommande generationer.

Ett levande och friskt hav

En god havsmiljö är viktig för den biologiska mångfalden, yrkesfisket, friluftslivet och besöksnäringen. Kommunen råder inte över alla problem som påverkar Västerhavet, men ska ta ansvar för de områden där kommunen kan göra skillnad och vara en tydlig röst för havsmiljön.

Marint skräp är ett tydligt problem längs västkusten. Strandstädningen ska fortsätta i samverkan med föreningar, organisationer och ideella krafter. Den nya kretsloppsparken kommer samtidigt att ge bättre möjligheter till återbruk och återvinning, och kommunens egna verksamheter ska hushålla klokt med resurser.

Nej till havsbaserad vindkraft

Havet är inte en tom yta. Här finns naturvärden, yrkesfiske, sjöfart, friluftsliv och försvarsintressen. Kristdemokraterna säger nej till havsbaserad vindkraft inom Öckerö kommuns gränser. Hänsynen till yrkesfisket, havsmiljön, fågellivet, sjöfarten, landskapsbilden och försvarsintressena väger tungt.

Klimatomställningen är viktig, men energiprojekt måste bedömas utifrån platsens faktiska förutsättningar och konsekvenser.

Klimatanpassning, energi och friluftsliv

Ett förändrat klimat med högre havsnivåer, kraftigare nederbörd och andra extrema väderhändelser behöver finnas med i den långsiktiga samhällsplaneringen.

Energieffektivisering i kommunala fastigheter ska prioriteras när den både minskar energianvändningen och ger långsiktiga ekonomiska vinster.

Öckeröarnas natur ska samtidigt vara tillgänglig. Möjligheten att promenera, bada och vistas vid havet är en viktig del av livskvaliteten. Skärgårdsleden och andra friluftsmiljöer ska vårdas och utvecklas med hänsyn till naturvärdena.

Hav, natur och hållbarhet

- Havsmiljön och Öckeröarnas naturvärden ska värnas i kommunens planering och verksamheter.
- Kommunen ska bidra till arbetet för ett friskare Västerhav inom de områden där kommunen kan påverka.
- Kristdemokraterna säger nej till havsbaserad vindkraft inom Öckerö kommuns gränser.

- Strandstädningen ska fortsätta i samverkan med föreningar, organisationer och ideella krafter.
- Återbruk och resurshushållning ska utvecklas i kommunens egna verksamheter.
- Energieffektivisering ska prioriteras när den ger långsiktigt lägre energianvändning och kostnader.
- Klimatrisker som höga vattennivåer, skyfall och översvämningar ska beaktas i kommunens långsiktiga samhällsplanering.
- Skärgårdsleden och andra möjligheter till friluftsliv ska vårdas och utvecklas med hänsyn till naturvärdena.